

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा (GKMS) - जिल्हा कृषी हवामान केंद्र (DAMU)

कृषी विज्ञान केंद्र, बुलढाणा

डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला आणि भारत मौसम विभाग

ईमेल - damu.kvkbuldhana@gmail.com, gkmsakola@yahoo.com

बुलढाणा जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक/२०२५

शुक्रवार, दिनाक - १७.०१.२०२५

हवामान घटक		हवामान अंदाज (दिनांक १७, जानेवारी २०२५ ते २१, जानेवारी २०२५)				
दिनांक		१७/०१	१८/०१	१९/०१	२०/०१	२१/०१
पाऊस (मिमी)		०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
कमाल तापमान (अं.से.)		२९.५	३०.२	३१.४	३१.५	३१.६
किमान तापमान (अं.से.)		१६.२	१६.३	१६.२	१५.८	१५.२
स.	ढग स्थिती (आकाश)	५	४	१	२	१
सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		६८	६५	६३	४१	४३
दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		४१	३७	३९	४१	४३
वा-याचा वेग (किमी / तास)		९.०	८.०	९.०	९.०	११.०
स.	वा-याची दिशा	९०	८६	१०५	८७	१२३
पिकांचे नाव	अवस्था	कृषि सल्ला				
हवामान अंदाज		भारतीय हवामान खात्याने आज वर्तविलेल्या पाच दिवसीय हवामान अंदाजानुसार बुलढाणा जिल्ह्यात येत्या पाच दिवसांत कोरडे हवामान राहण्याची शक्यता आहे.				
मार्गदर्शक सूचना		सध्याच्या हवामान परिस्थितीत भाजीपाला पिकामध्ये रस शोषणाऱ्या किडींचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास फेनप्रोपैथीन ३० या कीटकनाशकाची ३ मिली प्रती १० लिटर % भाजीपाला पिकाला हलके ओलीत रात्रीच्या वेळी .पाण्यात मिसळून फवारणी करावी त्यामुळे पिकांना थंडीपासून इजा .करावे होणार नाही .				
कपाशी	पिक कापणी	शेतकरी बंधूनी कपाशी पिकाची वेचणी शिल्लक राहिल्यास ती त्वरित उरकून घ्यावी तसेच शक्य झाल्यास शेवटच्या वेचणीनंतर पिकाची कापणी करून पिकाचे अवशेष नष्ट करावेत.अन्यथा पिकावरील कीड दुसऱ्या हंगामातील पिकांना नुकसान पोहोचवू शकते ,				
उन्हाळी भुईमुग	पेरणी	ओलितासाठी पाण्याची उपलब्धता लक्षात घेऊन उन्हाळी भुईमुंगाचि पेरणी जानेवारीच्या दुसऱ्या आठवड्यापासून सुरु करावी पेरणीसाठी योग्य ते बियाण्याचे वाण आणि .पेरणी रुंद वरंबा सरी पद्धतीने .बिजप्रक्रीयेसाठी जैविक खत उपलब्ध करून घ्यावे				
तूर	शेंग परिपक्व अवस्था/कापणी	परिपक्व झालेल्या तुर पिकाची कापणी करून घ्यावी-कापणी केलेल्या तुरीला ३.४ दिवस उन्हात वाळवून नंतर मळणी करावी.				
हरभरा	फुलोरा अवस्था	शेतकऱ्यांनी नियमितपणे हरभरा पिकाचे निरीक्षण करावे मूळकुज या बुरशीजन्य . रोगाचा प्रादुर्भावपिकावर आढळून आल्यास प्रादुर्भावग्रस्त झाडे उपटून त्वरित नष्ट करावीत तसेच हरभरा पिकामध्ये अधिक फांद्यांची वाढ व फुलधारणा होण्यासाठी .त्यानंतर पिकाला हलके ओलीत करावे .पिकातील झाडांचे शेंडे खुडून घ्यावेत				
गहू	फुटवे अवस्था	गहू पिकाला सुरुवातीच्या ३० ४०-दिवसाच्या काळात तणमुक्त ठेवणे आवश्यक असते कारण कारण हा काळ पिकाच्या वाढीचा निर्णयिक काळ असतो म्हणून शेतकऱ्यांनी .वेळेवर पेरणी केलेल्या गहू पिकाला .गहू पिकात तणाचे व्यवस्थापन करावे				

		आवश्यकतेनुसार रात्रीच्या वेळी हलके ओलीत करावे जेणेकरून पिकाला थंडीमुळे ईजा होणार नाही.
रब्बी ज्वारी	फुलोरा अवस्था	ज्वारी पिकाला पाण्याचा ताण बसू नये यासाठी पिकाला ओलीत करावे जेणेकरून मावा किडीचा प्रादुर्भाव वाढणार नाही मावा किडीचा नुकसानजन्य प्रादुर्भाव नियंत्रित . या कीटकनाशकाची १ लिटर मात्रा .सी.करण्यासाठी मेट्सीस्टॉक्स ३५ ईप्रती हेक्टर ५०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
भाजीपाला	फुलोरा अवस्था	सध्याची हवामान परिस्थिती मिरची पिकावर भुरी रोगाचा प्रादुर्भाव वाढण्यासाठी फायदेकारक ठरू शकते म्हणून .पिकावरील भुरी रोगाच्या नियंत्रणाकरिता मायक्लोब्यूटानील १० १० @ .पी.डब्ल्यू % ग्रॅम प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
कांदा	कायिक वाढ	कांदा पिकातील करपा रोगाच्या नियंत्रणासाठी मॅन्कोझेब २५ ग्रॅम किंवा कॉपर ऑकझीक्लोराईड २५ ग्रॅम यापैकी कोणत्याही एका बुरशीनाशकाची प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी आवश्यकता भासल्यास पुढील फवारण्या १५. .दिवसांच्या अंतराने कराव्या
संत्रा	मृग बहार	मृग बहारातील संत्रा बागेस विहिरीचे, पाटाचे पाणी द्यावे .त्यामुळे जमिनीलगतच्या हवेचे उष्णातामान थोडे वाढते आणि झाडांच्या वाढीवर थंडीचा विपरीत परिणाम होत नाही.
पशु व पक्षी		पक्ष्यांना हिवाळ्यात कोमट पाणी उपलब्ध करून द्यावे जेणेकरून खाद्य खाण्याचे प्रमाण वाढून कोंबड्यांच्या शरीरातील उर्जा टिकविण्यास मदत होते तसेच .थंडीपासून कोंबड्याच्या पिल्लांना संरक्षण देण्यासाठी निवाञ्यामध्ये उष्ण वातावरण राहण्यासाठी निवाञ्याभोवती गोणपाटाचे पडदे लावावे व आवश्यकतेनुसार इलेक्ट्रिक बल्ब लावावे.
विशेष सूचना		हरभरा पिक फुलोरावस्थेत असताना पिकास ओलीत करावे सध्याच्या थंडीमुळे . पिकाला इजा होऊ नये म्हणून शक्यतो रात्रीच्या वेळी हलके ओलीत करावे.
सदर कृषि सल्ला पत्रिका कृषी विज्ञान केंद्र, बुलढाणा (डॉ पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला) येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा- DAMU योजनेतील तज्ज समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.		

नोडल अधिकारी
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा- DAMU
कृषी विज्ञान केंद्र, बुलढाणा
डॉ पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला

विषय विशेषज्ञ
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा-DAMU
कृषी विज्ञान केंद्र, बुलढाणा
डॉ पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला